

07.10.2022 r.

BP.5132.296.2022

2022.324930.TR

S.

Decyzja nr 173/2022/BP

Prezesa

Narodowego Funduszu Zdrowia

Na podstawie 109a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, z późn. zm.), zwanej dalej: „ustawą o świadczeniach”, w zw. z art. 34 ust. 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162), zwanej dalej: „Prawem przedsiębiorców”, po rozpatrzeniu wniosku S. zs. w o wydanie interpretacji indywidualnej w zakresie podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu:

uznają za prawidłowe stanowisko wnioskodawcy dotyczące podlegania obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu członka zarządu spółki powołanego na mocy aktu powołania, który z tego tytułu pobiera wynagrodzenie, wobec braku zaświadczenia o podleganiu ustawodawstwu innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu lub Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 10 sierpnia 2022 r. S. zs. w KRS:, NIP:, REGON:, zwana dalej: „Przedsiębiorcą”, zwróciła się do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia (data wpływu do organu 16 sierpnia 2022 r.) o wydanie interpretacji w przedmiocie objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym członka zarządu.

Z zastrzeżeniem braku pełnomocnictwa do działania w imieniu Przedsiębiorcy, wniosek spełniał ustawowe elementy formalne. Wymieniony brak formalny został uzupełniony przy piśmie z dnia 2 września 2022 r.

Z osnowy wniosku wynika, iż Przedsiębiorca działa w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, z którego tytułu podlega wpisowi do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego. Uchwałą zgromadzenia wspólników do pełnienia funkcji członka organu powołany został członek zarządu. Powołana do pełnienia funkcji członka zarządu osoba fizyczna jest obywatelem Wielkiej Brytanii, niemającym miejsca zamieszkania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej. Wymieniona osoba fizyczna posiada certyfikat rezydencji Wielkiej Brytanii. Osoba ta nie legitymuje się dokumentem A1.

W stanie faktycznym zawartym we wniosku nie przedstawiono informacji, jakoby członek zarządu świadczył na terytorium Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej pracę najemną lub pracę na własny rachunek.

Na gruncie tak opisanego stanu faktycznego Przedsiębiorca sformułował pytanie, czy osoba powołana do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania, która pobiera wynagrodzenie za pełnienie funkcji członka zarządu, nie jest rezydentem podatkowym RP (obywatelstwo Wielkiej Brytanii) jest zobowiązana do opłacania składki zdrowotnej – 9% od dnia 1 stycznia 2022 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W ocenie Przedsiębiorcy, ustalenie, któremu systemowi zabezpieczenia społecznego podlegają poszczególne osoby jest unormowane bezpośrednio w prawie wspólnotowym oraz umowach międzynarodowych. Od dnia 1 stycznia 2022 osoby pełniące funkcję na podstawie aktu powołania, w przedstawionym stanie faktycznym, obowiązane są opłacać składki zdrowotne. Status rezydencji podatkowej nie stanowi decydującej przesłanki o powstaniu obowiązku.

W związku z powyższym członek zarządu będący na podstawie aktu powołania członkiem zarządu polskiej spółki będący obywatelem Wielkiej Brytanii od dnia 1 stycznia 2022 r. podlega obowiązkowi opłacania składek zdrowotnych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli nie jest w posiadaniu zaświadczenia A1. Powyższe oznacza, że członek zarządu działającego na podstawie powołania od 1 stycznia 2022 r. należy zgłosić na początku 2022 r. do ubezpieczenia zdrowotnego i naliczyć składki (o ile osoba ta pobiera wynagrodzenie). Gdyby członek zarządu w stanie faktycznym, opisanym powyżej, posiadał zaświadczenie o podleganiu ubezpieczeniu społecznemu w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym

Handlu lub Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, wówczas nie podlegałby obowiązkowi uiszczenia składki zdrowotnej od wynagrodzenia za pełnienie funkcji członka zarządu w spółce z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Prezes NFZ, w związku z wnioskiem o wydanie interpretacji zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 34 ust. 1-3, 5 i 6 Prawa przedsiębiorców, przedsiębiorca może złożyć do właściwego organu lub właściwej państwowej jednostki organizacyjnej wniosek o wydanie wyjaśnienia co do zakresu i sposobu stosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, w jego indywidualnej sprawie (interpretacja indywidualna). Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej może dotyczyć zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzeń przyszłych. Przedsiębiorca we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej przedstawia zaistniały stan faktyczny lub zdarzenie przyszłe oraz własne stanowisko w sprawie. Udzielenie interpretacji indywidualnej następuje w drodze decyzji, od której służy odwołanie. Interpretacja indywidualna zawiera wyczerpujący opis przedstawionego we wniosku zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego oraz wskazanie prawidłowego stanowiska wraz z uzasadnieniem prawnym oraz z pouczeniem o prawie wniesienia środka zaskarżenia. Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej podlega opłacie w wysokości 40 zł. Opłatę wnosi się w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku.

Na podstawie art. 109a ustawy o świadczeniach Prezes Funduszu wydaje interpretacje indywidualne, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, w zakresie spraw dotyczących objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym. Interpretacje indywidualne wraz z wnioskiem o wydanie interpretacji, po usunięciu danych identyfikujących wnioskodawcę oraz inne podmioty wskazane w treści interpretacji, Fundusz niezwłocznie zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej. Do spraw dotyczących objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym nie należą sprawy dotyczące składek na ubezpieczenie zdrowotne należące do właściwości organów ubezpieczeń społecznych na podstawie art. 62a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz na podstawie art. 83d ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Odnosząc się do prawa krajowego, należy zauważyć, iż zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o świadczeniach, do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków

publicznych na zasadach określonych w ustawie mają prawo osoby objęte powszechnym - obowiązkowym i dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym, zwane dalej „ubezpieczonymi”.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o świadczeniach, ubezpieczonymi są natomiast osoby posiadające obywatelstwo państwa członkowskiego UE lub EFTA lub Zjednoczonego Królestwa, zamieszkujące na terytorium państwa członkowskiego UE lub EFTA lub Zjednoczonego Królestwa - jeżeli podlegają zgodnie z art. 66 obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego albo ubezpieczają się dobrowolnie na zasadach określonych w art. 68 ustawy o świadczeniach.

Na zasadzie art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach, obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby powołane do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania oraz prokurenci, które z tego tytułu pobierają wynagrodzenie podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym niezależnie od kwalifikacji do źródła przychodu w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1128, z późn. zm.75)), z wyłączeniem osób uzyskujących przychody, o których mowa w art. 13 pkt 5 lub 6 tej ustawy, których roczne wynagrodzenie z tego tytułu nie przekracza kwoty 6000 zł.

W myśl artykuł 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.Urz.UE.L 2004 Nr 166, str. 1), zwanego dalej także: „rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004”, osoby, do których stosuje się rozporządzenie, podlegają ustawodawstwu tylko jednego państwa członkowskiego. Ustawodawstwo takie określane jest zgodnie z przepisami rozporządzenia.

Zgodnie z ustępem 3 lit. a art. 11, co do zasady, osoba wykonująca w państwie członkowskim pracę najemną lub pracę na własny rachunek podlega ustawodawstwu tego państwa członkowskiego (podobnie w motywie 17 preambuły rozporządzenia).

Zasady ustalania ustawodawstwa właściwego w odniesieniu do osób świadczących pracę najemną w kilku państwach członkowskich zostały zmienione rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 465/2012 z dnia 22 maja 2012 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 987/2009 dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 (Dz.Urz. UE L 149 z dnia 8.06.2012 r., s. 4).

Szczegółowe zasady wyznaczania ustawodawstwa właściwego ustanowione zostały w tytule II rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2004 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie

koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.Urz.U.E.L 2009 Nr 284, str. 1), zwanego dalej: „rozporządzeniem nr 987/2009”.

Zgodnie z art. 16 tego rozporządzenia, osoba, która wykonuje pracę w dwóch lub więcej państwach członkowskich, informuje o tym instytucję wyznaczoną przez właściwą władzę państwa członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania, natomiast wyznaczona instytucja państwa członkowskiego miejsca zamieszkania niezwłocznie ustala ustawodawstwo mające zastosowanie do zainteresowanego.

Według ust. 2 przepisu, wyznaczona instytucja państwa członkowskiego miejsca zamieszkania niezwłocznie ustala ustawodawstwo mające zastosowanie do zainteresowanego, uwzględniając art. 13 rozporządzenia podstawowego oraz art. 14 rozporządzenia wykonawczego. Takie wstępne określenie mającego zastosowanie ustawodawstwa ma charakter tymczasowy. Instytucja ta informuje wyznaczone instytucje każdego państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca, o swoim tymczasowym określeniu.

W ten sposób tymczasowe określenie mającego zastosowanie ustawodawstwa staje się ostateczne w terminie dwóch miesięcy od momentu poinformowania o nim instytucji wyznaczonych przez właściwe władze zainteresowanych państw członkowskich, o ile ustawodawstwo nie zostało już ostatecznie określone na w trybie art. 16 ust. 4 rozporządzenia.

Analogiczne zasady ustalania prawodawstwa właściwego określone zostały na gruncie umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej 2019/C 384 I/01, zwanej dalej: „Umową o wystąpieniu”.

Zgodnie z art. 30 ust. 1 lit. e Umowy o wystąpieniu, tytuł III Koordynacja Systemów Zabezpieczenia Społecznego ma zastosowanie do osób, które nie są objęte lit. a–d tego przepisu, ale są obywatelami Zjednoczonego Królestwa, którzy w dniu zakończenia okresu przejściowego są pracownikami lub prowadzą działalność jako osoby pracujące na własny rachunek w Zjednoczonym Królestwie i którzy na podstawie tytułu II rozporządzenia (WE) nr 883/2004 podlegają ustawodawstwu Zjednoczonego Królestwa, lub są członkami ich rodzin bądź osobami pozostałymi przy życiu po ich śmierci (niezgodność wersji tłumaczenia).

Wedle ust. 2 przepisu, osoby, o których mowa w ust. 1, są objęte zakresem tytułu III Koordynacja Systemów Zabezpieczenia Społecznego, pod warunkiem że nieprzerwanie znajdują się w jednej z sytuacji opisanych w tym ustępie, dotyczących jednocześnie państwa członkowskiego i Zjednoczonego Królestwa.

W myśl art. 31 ust. 1 Umowy o wystąpieniu, do osób objętych tytułem III Koordynacja Systemów Zabezpieczenia Społecznego zastosowanie mają zasady i cele określone w art. 48 TFUE, rozporządzeniu (WE) nr 883/2004 oraz w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009.

Ponadto według art. 126 Umowy o wystąpieniu, obowiązuje okres przejściowy lub okres wdrażania, który rozpoczyna się z dniem wejścia w życie Umowy o wystąpieniu i kończy się w dniu 31 grudnia 2020 r., zaś stosownie do treści art. 127 ust. 1 tej umowy, o ile umowa nie stanowi inaczej, w okresie przejściowym prawo Unii ma zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa i na jego terytorium.

Zgodnie natomiast z art. 488 umowy pomiędzy Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony, z dnia 30 grudnia 2020 r. o handlu i współpracy, państwa członkowskie i Zjednoczone Królestwo koordynują swoje systemy zabezpieczenia społecznego zgodnie z Protokołem w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, aby zagwarantować uprawnienia do zabezpieczenia społecznego osób objętych tym protokołem.

W myśl art. SSC.10 ust. 1 Protokołu w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, osoby, do których stosuje się niniejszy Protokół, podlegają ustawodawstwu tylko jednego Państwa. Wedle ust. 3 lit. a przepisu, osoba wykonująca w Państwie pracę najemną lub pracę na własny rachunek podlega ustawodawstwu tego Państwa.

Ustawodawstwo właściwe w stosunku do osoby która wykonuje pracę w dwóch lub większej liczbie Państw określa art. SSC.12.

Przenosząc powyższe przepisy na grunt niniejszej sprawy, należy wskazać, iż w sytuacji, gdy w obiegu prawnym znajduje się ważny dokument (zaświadczenie A1), poświadczający okoliczność prawną, jakoby ustawodawstwem właściwym dla określonej osoby fizycznej pozostawało ustawodawstwo innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, lub Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, wedle zasady jednego ustawodawstwa należałoby przyjąć, że przepisy art. 66 ust. 1 pkt 35a w zw. z art. 3 ust. 1 pkt 1 u.ś.o.z. nie mają zastosowania dla oceny sytuacji prawnej takiej osoby fizycznej w kontekście objęcia jej obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym na gruncie polskiego systemu prawnego.

W opisie stanu faktycznego przedsiębiorca jednak wskazał, iż członek zarządu nie legitymuje się dokumentem poświadczającym ustawodawstwo właściwe, jak również nie

wykazał okoliczności, jakoby członek zarządu świadczył na terytorium Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej pracę najemną lub pracę na własny rachunek.

Wobec tego czynności opisane w stanie faktycznym stanowią tytuł do objęcia obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym na gruncie przepisów prawa krajowego, natomiast wynagrodzenie osiągnięte w związku z ich wykonywaniem stanowi podstawę zobowiązania publicznoprawnego w krajowym systemie prawnym.

Dodatkowo należy zauważyć, iż interpretacja indywidualna została wydana w oparciu o opis stanu faktycznego zawarty we wniosku.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji stronie przysługuje:

- 1) na podstawie art. 34 ust. 5 Prawa przedsiębiorców w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r.- Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2021 poz. 735, z późn. zm.), zwanej dalej „k.p.a.” prawo wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji, wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy albo
- 2) na podstawie art. 127a k.p.a., w zw. z art. 127 § 3 k.p.a., prawo zrzeczenia się prawa wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Oświadczenie o zrzeczeniu należy złożyć do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji. Z dniem doręczenia Prezesowi Narodowego Funduszu Zdrowia oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, albo
- 3) na podstawie art. 52 § 3, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, z późn. zm.) prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, z pominięciem wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Skargę wnosi się za pośrednictwem Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia ul. Rakowiecka 26/30, 02-528 Warszawa, w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Na podstawie art. 214, art. 219 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz na podstawie § 2 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221, poz. 2193, z późn. zm.) strona jest zobowiązana uiścić wpis stały od skargi w wysokości 200 złotych.

Na podstawie art. 243 ustawy o postępowaniu przed sądami administracyjnymi strona, która spełnia ku temu przesłanki, może ubiegać się o przyznanie prawa pomocy.

Na podstawie art. 35 ust. 1 Prawa przedsiębiorców interpretacja indywidualna nie jest wiążąca dla przedsiębiorcy, z tym że przedsiębiorca nie może być obciążony sankcjami administracyjnymi, finansowymi lub karami w zakresie, w jakim zastosował się do uzyskanej interpretacji indywidualnej ani daninami w wysokości wyższej niż wynikające z uzyskanej interpretacji indywidualnej.